

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

DTÖ, Küresel Ticaret İçin Büyüme Tahminini Yükseltti

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), nisan ayında açıklanan Küresel Ticaret Görünümü ve İstatistik raporu kapsamında yeni bir güncelleme yayımladı. ABD Başkanı Donald Trump'ın "Kurtuluş Günü" olarak nitelendirdiği 2 Nisan'daki karşılıklılık esaslı tarife açıklamalarının ardından yayımlanan raporda, küresel ticaretin tarifeler nedeniyle bu yıl yüzde 0,2 daralacağı tahmin edilmişti. Bu tahmin, DTÖ'nün tarifeler olmadan önce yaptığı yüzde 2,7'lik büyümenin oldukça altındaydı.

DTÖ bugünkü güncellemede, küresel ticarete bu yıla ilişkin yüzde 0,2'lik daralma öngörüsünü yüzde 0,9 büyüme şeklinde yukarı yönlü revize etti. Bu artış, büyük ölçüde ABD'de ithalatın tarifelerin etkisinden kurtulmak için önden yüklemeli yapılmasından kaynaklandı.

ABD'den Çin'e Yönelik Gümrük Vergilerini 90 Gün Erteleme Kararı

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, söz konusu kararın, mevcut tarife muafiyet süresinin sona ermesine sadece saatler kala alındığı bildirildi. ABD ile Çin arasında yürütülen ticaret müzakerelerinin son turu geçtiğimiz ay İsveç'in başkenti Stockholm'de gerçekleştirilmişti. Görüşmelerde, mevcut uzlaşma süresinin 90 gün daha uzatılması yönünde karar alındı. Eğer süre uzatılmasaydı, iki ülke arasında Nisan ayında zirveye çıkan gümrük vergileri yeniden yürürlüğe girecekti.

İki ülke arasındaki ticaret müzakereleri, Mayıs ayında İsviçre'nin Cenevre kentinde başlatılmıştı. Bu görüşmeler sonucunda, karşılıklı olarak birçok ürüne uygulanan gümrük tarifelerinin askıya alınması yönünde mutabakat sağlanmıştı. 12 Ağustos'ta sona ereceği duyurulan tarife muafiyet dönemi devam edecek. Bu adım, küresel ticaret dengeleri açısından kritik bir gelişme olarak değerlendiriliyor.

Goldman Sachs: Fed Bu Yıl 3, 2026'da 2 Faiz İndirimi Yapabilir

Goldman Sachs, yayımladığı bir araştırma notunda ABD Merkez Bankası Fed'in; bu yıl üç kez 25 baz puanlık faiz indirimi yapmasını ve 2026 yılında da iki kez daha indirim gerçekleştirmesini beklediklerini duyurdu. Bu durumda faiz oranı mevcut yüzde 4,25-yüzde 4,50 seviyesinden düşerek yüzde 3-yüzde 3,25 aralığına gerilemiş olacak.

Goldman Sachs'ın notu, 12 Ağustos'ta açıklanan ve temmuz ayında ABD tüketici fiyatlarının hafif bir artış gösterdiğini ortaya koyan verileri dayanak alıyor. Haziran ayında yüzde 0,3 artan tüketici fiyatları, temmuzda yalnızca yüzde 0,2 yükseldi ve ekonomist beklentileriyle uyumlu oldu. Tüketici Fiyat Endeksi'ndeki yavaşlama, benzin fiyatlarının yüzde 2,2 düşmesinden kaynaklandı. Gıda fiyatları ise önceki iki ayda yüzde 0,3 artmış olmasına rağmen temmuzda değişim göstermedi.

Almanya'daki Şirketlerin Yarısına Yakını Sipariş Sıkıntısı Çekiyor

Almanya'daki şirketlerin önemli bir kısmı, sipariş yetersizliği çekmeye devam ediyor. ifo Enstitüsü'nün son anketine göre, Temmuz ayında %36,7 olarak kaydedilen bu oran, önceki aya göre hafif bir düşüş gösterse de uzun vadeli ortalamanın oldukça üzerinde seyrediyor. Sanayi sektöründe sipariş eksikliği çeken şirketlerin oranı %36,8'den %38,3'e yükseldi. Özellikle otomotiv sanayii (%35,4'ten %42,6'ya yükseliş), makine mühendisliği (%46,1) ve elektrikli ekipman üreticileri (%40,6) bu durumdan etkilendi. Metal sanayiindeki şirketlerin ise neredeyse yarısı sipariş yetersizliği bildiriyor.

Almanya'daki şirketlerin önemli bir kısmı, sipariş yetersizliği çekmeye devam ediyor. ifo Enstitüsü'nün son anketine göre, Temmuz ayında %36,7 olarak kaydedilen bu oran, önceki aya göre hafif bir düşüş gösterse de uzun vadeli ortalamanın oldukça üzerinde seyrediyor. Sanayi sektöründe sipariş eksikliği çeken şirketlerin oranı %36,8'den %38,3'e yükseldi. Özellikle otomotiv sanayii (%35,4'ten %42,6'ya yükseliş), makine mühendisliği (%46,1) ve elektrikli ekipman üreticileri (%40,6) bu durumdan etkilendi. Metal sanayiindeki şirketlerin ise neredeyse yarısı sipariş yetersizliği bildiriyor.

Küresel Elektrikli Araç Satışları Yüzde 27 Artışla 10,7 Milyon Oldu

İngiltere merkezli araştırma kuruluşu Rho Motion elektrikli araç satış verilerini açıkladı. Buna göre, temmuzda dünyada 1,6 milyon elektrikli araç satıldı. Bu rakam yıllık bazda yüzde 21 artışa karşılık geldi ancak satışlar aylık bazda yüzde 9 geriledi. Ayrıca, satışlarda temmuzda görülen yüzde 21'lik büyüme, ocaktan beri görülen en düşük artış olarak kayıtlara geçti.

Dünyada ocak-temmuz dönemindeki elektrikli araç satışları ise yıllık bazda yüzde 27 artışla 10,7 milyona ulaştı. Bu satışların 6,5 milyonu Çin'de görüldü. Elektrikli araç satışları Avrupa'da ocak-temmuz döneminde yüzde 30 artarak 2,3 milyon olurken, Kuzey Amerika'da yüzde 2 artışla bir milyon olarak kayıtlara geçti.

Yeni Fed Başkanı Kim Olacak? İşte Konuşulan 11 İsim

ABD'de Trump yönetimi, mevcut ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell'ın mayıs ayında sona erecek görev süresi için 11 adayı değerlendiriyor. Bu adaylar arasında daha önce kamuoyuna açıklanmayan üç yeni isim de bulunuyor. CNBC'nin haberine göre, belirtilen yeni isimler Jefferies Baş Piyasa Stratejisti David Zervos, eski Fed Yöneticisi Larry Lindsey ve BlackRock küresel sabit gelir baş yatırım sorumlusu Rick Rieder olarak sıralanıyor.

Bu isimler, daha önce değerlendirildiği onaylanan Fed Denetimden Sorumlu Başkan Yardımcısı Michelle Bowman, Fed Yöneticisi Chris Waller, Fed Başkan Yardımcısı Philip Jefferson, Bush Yönetimi'nde ekonomik danışmanlık yapmış Marc Summerlin, Dallas Fed Başkanı Lorie Logan ve eski St. Louis Fed Başkanı James Bullard gibi isimlerin yer aldığı listeye katıldı.

Başkan Trump ayrıca, Ulusal Ekonomi Konseyi Direktörü Kevin

Hassett ve eski Fed Yöneticisi Kevin Warsh'ın da listesinde olduğunu belirtmişti. Yetkililer, Hazine Bakanı Scott Bessent'in tüm adaylarla görüşerek listeyi daraltacağı ve nihai listeyi Başkan'a sunacağı "titiz bir süreç" işleyeceğini bildirdi.

Trump'ın Vergileri ABD Bütçesine Milyarlarca Dolar Kazandırdı

ABD Başkanı Donald Trump'ın izlediği tarife politikaları sayesinde ülkenin gümrük vergilerinden elde ettiği gelir artarken, 2025 mali yılının 10'uncu ayı olan temmuz itibarıyla bu gelir kalemi toplamda 135,7 milyar dolara ulaştı. Trump'ın göreve başladığı ocak ayında 7,3 milyar dolar olan ABD'nin gümrük vergilerinden elde ettiği net gelir, şubatta 7,2 milyar dolara geriledikten sonra martta 8,2 milyar dolara yükseldi.

Gelirlerde nisan ayından itibaren hızlı bir yükseliş yaşandığı görüldü. Buna göre vergi gelirleri nisanda 15,6 milyar, mayısta 22,2 milyar ve hazıranda 26,6 milyar dolara yükseldi.

Ülkenin gümrük vergilerinden elde ettiği net gelir temmuz ayında 27,7 milyar dolara ulaştı. Bu tutarın geçen yılın aynı aya kıyasla yüzde 287,9 arttığı dikkati çekti. ABD'de 1 Ekim 2024'te başlayan ve 30 Eylül 2025'te sona erecek 2025 mali yılının 10'uncu

ayı olan temmuz itibarıyla gümrük vergilerinden elde edilen toplam net gelir ise 135,7 milyar dolar olarak kaydedildi. Bu tutar 2024 mali yılının aynı döneminde 62,7 milyar dolar olmuştu.

Rekor Sıcaklıklar Pirinç Üretimini Tehdit Ediyor! Japonya Kıtık İçin Önlem Alıyor

Japonya'da 41,8 santigrat dereceyle şimdiye kadar kaydedilen en yüksek sıcaklık kaydedildi. Bunun üzerine hükümet, vatandaşlara evlerinde kalmaları tavsiyesinde bulunurken, pirinç mahsullerinde hava koşullarından kaynaklanan zararı hafifletmek için yeni adımlar atacağını duyurdu.

Japonya genelinde ortalama sıcaklıklar, temmuz ayında üst üste üçüncü kez rekor seviyeye ulaştıktan sonra yükselmeye devam ederken, Japonya Denizi kıyısındaki kuzeydoğu bölgesinde yağış seviyeleri kritik düzeyde düşük seyretti ve bu durum pirinç hasadına ilişkin endişeleri artırdı.

Yüksek sıcaklıklar bazı pirinç yetiştirme alanlarında kötü kokulu böceklerin çoğalmasına neden olurken, hükümet gelecekteki kıtlıkları önlemek için pirinç üretimini artırmaya yönelik yeni bir politikayı benimsemeye hazırlanıyor. Tarım Bakanı Shinjiro Koizumi, düzenlediği basın toplantısında, "Yüksek sıcaklıkların yol açtığı hasarı önlemek için hızlı ve kriz bilinciyle hareket etmeliyiz" dedi. Hükümetin, haşere kontrolü ve kuraklıkla mücadele önlemlerine destek sağlayacağını da sözlerine ekledi.

Yunanistan'da Bankalar Tek ATM Sistemine Geçiyor

Yunanistan'da 11 Ağustos'ta yürürlüğe giren yeni düzenleme ile birlikte bankaların nakit çekim işlemlerinden aldığı ücretler kaldırıldı. Yeni uygulama kapsamında, müşteriler farklı bankalara ait ATM'lerden ücret ödmeden para çekebilecek. Düzenleme, turistler ve dijital banka kullanıcıları açısından avantaj sunarken, yerel bankalar ise maliyetlerin artmasından endişe ediyor.

Yeni sisteme uyum sağlamak isteyen Yunan bankaları, ortak bir ATM ağı oluşturma fikrini gündeme aldı. Planlanan sistemde, tüm bankalara ait ATM'lerin tek bir marka altında birleştirilmesi öngörülüyor. Bu sayede işletme maliyetlerinin bankalar arasında paylaşılması ve müşterilere daha geniş erişim imkânı sağlanması hedefleniyor. Sistemdeki gelir paylaşımının ise her bankanın işlem hacmine göre belirleneceği ifade ediliyor.

Yunanistan, bu dönüşüm sürecinde Portekiz'deki ortak ATM sistemi modelini yakından takip ediyor.

Moody's'ten Çarpıcı Analiz: Stagflasyon Tehlikesi Kapıda

Moody's Analytics, EY ve Fitch Ratings'ten ekonomistler, yüksek vergiler ve düşen istihdamın birleşiminin ABD'yi stagflasyona sürükleyebileceği konusunda uyarıyor. Moody's Baş Ekonomisti Mark Zandi, istihdamdaki yavaşlamayı “gümrük vergisi politikasının olumsuz etkisi” olarak yorumladı.

Analistlere göre bu gelişmeler, Fed'in elini zora sokuyor. Faiz artırımını, zaten yavaşlayan büyümeyi tamamen durdurabilir. Öte yandan faiz indirimleri, harcamaları tetikleyerek enflasyonu daha da körükleyebilir. Fitch'ten Olu Sonola, “Bu durum Fed için ciddi bir ikilem yaratıyor” ifadelerini kullandı.

EY Baş Ekonomisti Gregory Daco, belirsizliğin yatırım kararlarını ertelemeye yol açtığını, bunun da daha az işe alım ve zayıf tüketici harcamalarına neden olacağını belirtti. Enflasyonun %2,7'ye ulaştığı ortamda, ithal ürünlerdeki fiyat artışlarının etkisi daha fazla hissedilmeye başlandı.

Trump, olumsuz istihdam raporunun ardından ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu komiserini görevden aldı. Beyaz Saray Ekonomik Danışmanı Stephen Miran, “Bu rakamlar görmek istediğimiz şeyler değil” diyerek mevcut belirsizlik ortamının politikalara bağlı olduğunu savundu.

İstihdamdaki düşüş ve artan vergi yükleri, önümüzdeki aylarda ABD ekonomisinin gidişatına dair soru işaretlerini artırıyor. Ekonomistler, “en kötüsü henüz gelmedi” uyarısında bulunuyor.

Lufthansa, Air Europa Hisselerini Almaktan Vazgeçti

Lufthansa, İspanya'nın Air Europa şirketindeki hissesini satın alma sürecinden vazgeçti.

Reuters'in internet sitesinde yer alan habere göre, Şirket'in sözcüsü Air France-KLM anlaşmasından sadece bir hafta sonra, İspanyol havayolu şirketi Air Europa'daki hisse senedi için teklif verme planından vazgeçtiğini söyledi.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr